

L'operació diàleg arriba al Govern Militar de Barcelona

written by Amàlia Bosch | 9 de febrer de 2017

Si en l'actualitat preguntéssim als catalans quants d'ells han entrat al Govern Militar de Barcelona (davant de l'estàtua de Colom), serien ben pocs. I quants a Capitania General? Potser algun més, bàsicament soldats. I al Govern Civil? Per tràmits administratius o per tasques de recerca als arxius històrics, n'hi podríem sumar uns quants més. En fi, que les institucions que representen el poder militar i civil d'Espanya a Catalunya no són ben vingudes per la ciutadania. Espanya i Catalunya sabem per què.

Barcelona, Catalunya, té por dels militars. Ara mateix, jo en tinc, mentre escric aquesta crònica. Sempre n'he tingut.

Tant a l'interior com a l'exterior de l'edifici del Govern Militar hi oneja, únicament, la bandera espanyola. En canvi, al Parlament de Catalunya, al Palau de la Generalitat, etc., hi onegen, en compliment de les lleis, l'espanyola i la de les quatre barres. La bandera espanyola, com a única insígnia dels edificis, converteix aquests, ni que sigui simbòlicament, en entitats amb un estatus extraterritorial; això és, en "ambaixades", "consolats" i "bases militars", que són tractats pel país receptor com a part del país d'on procedeixen.

Edifici del Govern Militar

Una exposició trilingüe

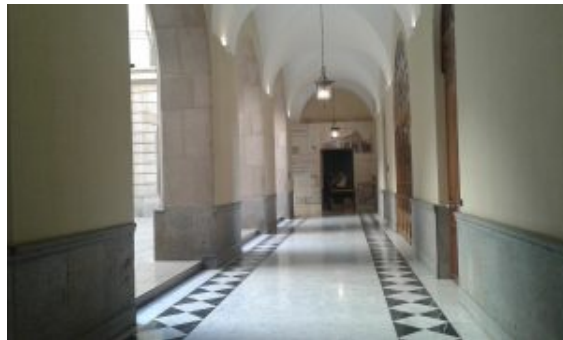
Des del maig de 2016 el Govern Militar de Barcelona té oberta al públic una exposició titulada “Enginyers, soldats i savis”, que es distribueix en tres sales situades al pati interior. El material expositiu consisteix en audiovisuals, maquetes, plànols, uniformes, armes i textos descriptius en tres llengües: català, castellà i anglès. La llengua catalana ha entrat al Govern Militar com una concessió. “Ens hem de fer els simpàtics”, semblen dir. En essència, l'exposició fa un breu recorregut pels primers centres d'ensenyament d'origen militar, com ara l'Acadèmia de Matemàtiques i el Col·legi de Cirurgians; les guerres dels darrers cinc-cents anys; i les obres d'enginyeria militar.

L'exposició no tracta, en cap cas, del que de debò va passar a Catalunya al segle XVII (Guerra dels Segadors), ni tampoc en segles posteriors, amb la derrota de les tropes austriacistes per les borbòniques de Felip V el 1714, moment en què el domini militar es fa aclaparador. Només cal que comparem dos textos:

Guerra de Catalunya o dels Segadors

- **Exposició del Govern Militar:** “Entre les guerres que Espanya va mantenir amb França durant el segle XVII, la Guerra de Catalunya (1640-1652) es va complicar a l'interior per causa de l'alçament popular dels segadors a Barcelona contra el rei [no és un rei desconegut, és Carles IV d'Espanya, i el seu primer ministre, el comte duc d'Olivares], en el que es coneix com a ‘Corpus de Sang’, fets pels quals aquesta guerra és coneguda com la Guerra dels Segadors”.
- **Enciclopèdia Catalana:** “La política imperial que els Àustria mantenien a Europa imposava enormes despeses a

les finances de Carles IV de Castella i obligava a cercar nous recursos financers a la corona. El comte duc d'Olivares, primer ministre del rei, proposà un programa politicofinancer, que atemptava contra el règim constitucional català, encaminat a obtenir dels regnes no castellans de la monarquia la mateixa contribució, tant en homes (programa de la Unión de Armas) com en diners (requeriment insistent dels *quints* des de 1621) (quint), que Castella feia a la política internacional dels Àustria, i en definitiva arrossegar els catalans a les guerres exteriors hispàniques.”

Interior del Govern Militar
de Barcelona | Amàlia Bosch

Guerra Civil Espanyola

- **Exposició del Govern Militar:** “En el context de la Guerra Civil espanyola (1936-1939) els intents de revolta a Catalunya van fracassar, de manera que fins el 1937 el nord-est peninsular es va mantenir allunyat del teatre d'operacions. Més endavant el Govern de la II República Espanyola es va traslladar a Barcelona des de València. Entre final de 1938 i inici de 1939, l'exèrcit nacional va desenvolupar l'ofensiva sobre Catalunya. La seva entrada a Barcelona va tenir lloc el 26 de gener de 1939, fet que va suposar, pràcticament, el col·lapse del Govern republicà.

L'última sessió de les Corts republicanes va tenir lloc al Castell de Figueres l'1 de febrer de 1939. En acabat el

President de la República, Manuel Azaña, i el President de la Generalitat, Lluís Companys, van abandonar Espanya.”

- **Enciclopèdia Catalana:** “Fou provocada pel cop d’estat (planejat pel general Emilio Mola) dut a terme per una gran part de les forces armades que feien costat als partits de dreta (carlins, Renovación Española, els grups més dretans de la CEDA) i Falange Española y de las JONS, i que tenien les simpaties de bona part de l’alta clerecia.”

Lluís Companys: “Detingut per les forces del Govern alemany a Baule-les-Pins (Bretanya) a l’agost de 1940, li fou aplicada l’extradició i el dugueren a Espanya. Després d’un consell de guerra sumaríssim, fou afusellat el 15 d’octubre de 1940 al [castell de Montjuïc](#).”

Enginyeria militar

Els edificis militars més destacats de Barcelona se situen bàsicament al voltant del port (es visualitzen en un audiovisual+maqueta), perquè el port és objectiu principal. Al Castell de Montjuïc, important enclavament militar, l’exposició no hi dedica ni unes línies (o almenys no les he sabut veure), tot i que el 1706 és destruït per les tropes borbòniques. Montjuïc, el port i les Drassanes, a més de la rendició de Cardona, figuren en l’acord de capitulació de Barcelona del 1714. El 2008 el Castell és retornat a l’Ajuntament de Barcelona, el 2009 es tanca el museu militar, i el 2011 ajuntament i Generalitat hi hissen de nou la senyera.

Les Drassanes, que són les més grans i completes de l’època medieval que hi ha al món, passen a ser propietat de la Generalitat a final del segle XVI, i el 1663 passen a l’exèrcit espanyol. Aleshores s’adapten per a caserna i arsenal. Al llarg de la seva història s’han ampliat i reformat diverses vegades. L’exposició mostra unes fotos (cap al 1920)

d'un grup d'homes treballant en la fabricació d'armes en aquestes drassanes, convertides en Parc d'Artilleria. L'exèrcit les abandona el 1935 i la Diputació de Barcelona en fa una restauració que acaba el 1966.

Resumint: no hi aneu.